

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

NK-II.4131.157.2014.BG.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 298/XXXVI/14 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 16 lipca 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2014 r. Rada Gminy Wysokie Mazowieckie podjęła uchwałę Nr 298/XXXVI/14 w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, która w dniu 21 lipca 2014 r. wpłynęła do organu nadzoru i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż część postanowień przedmiotowej uchwały została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 25 lipca 2014 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia ich nieważności, które w dniu 6 sierpnia 2014 r., zostało rozszerzone do całej uchwały.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 96 ust.2 i ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Zgodnie z postanowieniami art. 96 ust. 2 ww. ustawy wydatki na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub w całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego.

Stosownie zaś do postanowień art. 96 ust. 4 ww. ustawy, rada gminy określa w drodze uchwały, zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w ustępie 2, będących w zakresie zadań własnych.

Takich też ustaleń dokonała Rada Gminy Wysokie Mazowieckie w ww. uchwale, jednakże w § 4 uchwały Rada Gminy dokonała powtórzenia zapisu ustawowego, modyfikując go nieznacznie, a należy zwrócić uwagę, że zjawisko modyfikacji ale i powtarzanie w aktach prawnych przepisów zawartych w aktach hierarchicznie wyższych, należy uznać za niedopuszczalne.

Ponadto należy zauważyć, iż norma kompetencyjna w brzmieniu ustalonym w art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej nie może stanowić materialno – prawnej podstawy do przyjęcia, że w zakresie jej postanowień mieści się także prawo do regulowania kwestii związanych z odstąpieniem od żądania zwrotu wydatków za udzielone świadczenie. Jest to bowiem zupełnie odmienna materia niż zwrot wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, co wyraźnie odróżnił ustawodawca wprowadzając odrębne przepisy - odpowiednio w pierwszym przypadku art. 104 ust. 4, w drugim zaś art. 96 ust. 4 dający radzie gminy kompetencje do regulacji zwrotu wydatków w przyjętej uchwale.

Przedstawione wyżej stanowisko znajduje odzwierciedlenie w utrwalonej linii orzeczniczej, uznającej za niedopuszczalne powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikację przez przepisy prawa miejscowego (por. wyrok NSA z dnia 30 stycznia 2003 r., sygn. akt II SA/Ka 1831/02, wyrok NSA z dnia 19 sierpnia 2002r., sygn. akt II SA/Ka 508/02).

Uchwała w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej jest aktem prawa miejscowego, Rada Gminy zaś nie dokonała w tym przypadku takiej kwalifikacji, ustalając błędnie w § 7 uchwały, iż wchodzi ona w życie z dniem podjęcia.

Została ona zatem podjęta z naruszeniem art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i art. 4 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tj. Dz. U. z 2011 r., Nr 197, poz. 1172 ze zm.).

Wskazać należy, iż warunkiem - zgodnie z art. 88 ust.1 Konstytucji RP - wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego, jest ich ogłoszenie. Konstytucja wyklucza możliwość wejścia w życie aktu prawnego o charakterze normatywnym bez ogłoszenia go w ustawowo przewidzianym trybie. Stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Z kolei przepis art. 41 ust. 1 tej samej ustawy stanowi, iż akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały. Stosownie zaś do postanowień art. 42 ww. ustawy zasady i tryb

ogłaszania aktów prawa miejscowego określa powołana wyżej ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe. Przepis art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych stanowi, iż akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Natomiast ustawodawca w art. 13 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych wymienia enumeratywnie akty prawne, które ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Akty prawa miejscowego mają charakter normatywny, zawierają więc uregulowania wyznaczające adresatom pewien sposób zachowania, m.in. poprzez korzystanie z określonych uprawnień, a takimi adresatami mogą być wszystkie podmioty, jak też niektóre ich kategorie, które mogą znaleźć się w przewidzianej sytuacji, tak jak np. potencjalni beneficjenci świadczeń z zakresu pomocy społecznej.

Uregulowania objęte sentencją niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego, naruszają w sposób istotny przepisy obowiązującego prawa, a biorąc pod uwagę fakt, iż uchwała Rady Gminy Wysokie Mazowieckie, nie odpowiada wymaganiom stawianym tej kategorii aktów poprzez niewłaściwe określenie jej wejścia w życie, stwierdzenie nieważności uchwały w całości, uznać należy za zasadne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy Gminie prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Otrzymuje:

Rada Gminy Wysokie Mazowieckie

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru i Kontroli